СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 16. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 20-го СІЧНЯ 1951. No. 16. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 20, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПАЙКУВАННЯ ХАРЧІВ ЩЕ НЕ НА ОВИДІ

Вашингтон, 18 січня. — Чарлс Е. Вилсон, директор оборонної мобілізації, заявив, що ще не наспів час на пайкування життєвих предметів для консументів і що його можна відволічи на так довго, доки американська продукція буде стояти на високому рівні. Це сказав він як свідок сенатській комісії малого бизнесу. Одначе Вилсон теж заявив, що не може гарантувати, що пайкування загалом не прийде Він навіть висловився, що „вже появляється тінь", але ця тінь не є більша ніж рука людини. „Якщо Америка буде в спроможності продукувати на такі розміри, на які, на мою думку, вона може продукувати, тоді цей зловіщий день може бути ще далекий", твердив він. Інший Федеральний урядовець сказав, що країна буде заставлена думати про якесь пайкування харчів щойно за п'ять або шість місяців.

Присішення контролі платень і цін.

Зате Вилсон щераз ствердив, що контроля на платні й ціни мусить прийти швидко, кажучи, що контроля інфляції є найважливішою домашньою проблемою Америки. „Ми мусимо найти якийсь спосіб застанови інфляції", казав Вилсон. У цій справі заговорив теж президент Труман на пресовій конференції. Він виявив, що федеральні урядовці опрацьовують засади контролі так пильно, як тільки можуть. Треба надіятися, що контроля обійме замороження платень і цін, можливо що на такій висоті, на якій вони найшлися 1 січня 1951 р.

ВЖЕ Є ПОПИТ ЗА СТАРШИМИ ЛЮДЬМИ ДО РОБОТИ.

Ню Йорк. З уваги, що поборова служба покликує раз-у-раз молодь до військової служби, власники різних підприємств і бюр радо приймають зголошення старших осіб, у віці від 45 до 65 років життя, на роботу. Навіть такі, що перейшли на пенсію, можуть дістати працю серед теперішніх відносин, тільки ще треба підождати на складення відповідної програми в підприємствах. Це одначе не перешкоджає старшим людям зголошуватися вже тепер до різних бюр праці або бюр затруднення в фабриках. Газетні оголошення теж замітні тим, що звертають увагу на старших віком людей при шукані робітників.

ПАЛАТА УХВАЛИЛА ОДНОГОЛОСНО ВИДАТОК ДВОХ БІЛІОНІВ НА ФЛЬОТУ

Вашингтон. — Палата репрезентантів ухвалила одноголосно видаток у висоті двох біліонів долярів на потреби воєнної фльоти. Вони обіймають будову літаконосця такої величини, щоб з нього можна було випускати літаки з атомовими бомбами. Бил передано до сенату для дискусії. Фонди на виповнення програми мають бути щойно ухвалені, бо на них нема рубрики в бюджеті на теперішній скарбовий рік, який кінчиться 30 червня 1951 р. Підчас дискусії появилися взаємні обвинувачення за те, що такий літаконосець почали будувати в 1949 р., а потім залишено, внаслідок чого тепер будова мусить коштувати далеко більше, а втрати в матеріялах виносять $65,000,000 крім трьох років часу.

ТРЕБА ЦІЛОГО РОКУ НА ЗДІЙСНЕННЯ МАСОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Дітройт. — К. Т. Келлі, директор урядової програми виробу керованих стрілен виявив, що треба цілого року часу на наладнання замовлень до такого стану, щоб можна масово продукувати стрільна. „Ми тепер находимося в такім становищі, в якім ми були в осені 1940 або на весну 1941 р. Загальна програма озброєння находиться в посуненій наперед стадії паперового начерку. Келлі сказав ще, що Америка випередила всі інші країни у розвитку того роду зброї.

ШАХТАРІ ДІСТАЮТЬ ПІДВИШКУ НА 20 ЦЕНТІВ

Вашингтон. — Більша частина власників шахт мякого вугілля підписала контракт з юнією Юнайтед Майн Воркерс оф Америка за підвишку платні на 20 центів на годину, або на $1.60 дено. Це перший раз у повоєннім часі обійшлося без страйку у вугільнім промислі при наладнуванні платні між підприємцями і робітниками. Джан Л. Луїс, предсідник майнерської юнії, оприлюднив, що новий контракт стабілізує відносини робітників до завідателів найменше на 14 місяців, а може й довше. Обі сторони клали натиск на те, що до порозуміння прийшло без загрози страйку у противлежності до минулих років, коли то завжди йшли погрози, кпини і взаємні напасти. Попердній контракт був підписаний 6 березня 1950 р., отже тільки десять місяців тому. Теперішній контракт пристосований до світового положення країни і тому не було потрясень.

ВОЄННІ БОНДИ ОСТАНУТЬ В СИЛІ ЩЕ НА ДЕСЯТЬ РОКІВ

Ню Йорк. — Секретар скарбу Джан В. Снайдер оприлюднив, що власники бондів серії „Е" будуть могли затримати їх ще десять років поза час платности і вони будуть приносити дальше 2.9 відсотків. Це сказав Снайдер на перекусці Нюйорської Торговельної Ради у приявності 1,000 осіб. Він пригадав, що воєнні бонди „Е" дозрівають в травні 1951 р. і тоді уряд повинен їх викупити. Одначе власники таких бондів можуть їх дальше затримати і не спішитися з продажом. Хто не хоче продавати ані тримати їх в такім виді, як вони видані, такий може виміняти бонди „Е" на бонди „G", які приносять відсотки що шість місяців упродовж дванадцяти років. Все те буде готове щойно в травні, отже власники бондів не мають потреби спішитися з заміною.

Тому, що багато громадян мають у своїм посіданні різні бонди з другої світової війни, вони у власнім інтересі повинні переглянути що це за бонди і приноровитися до запляннованого розпорядку секретаря скарбу.

В АМЕРИЦІ

● **Команда воєнної фльоти скапітулювала** перед 12-річною ученицею Джені Смит з Шікаґо, коли вона зголосила прохання, підписане нею і 165 іншими ученицями, щоб відложити покликання до військової служби їх улюбленого вчителя, Перрі Дж. Раквелла. Він мав зголоситися в лютім, а йому дозволили вчити до кінця шкільного року в червні.

● **Заступник управителя Комісії Атомової Енергії,** Карлтон Шуґґ, зрезиґнував зі свого становища. Він переходить до підприємства будови кораблів у Ґротон, у стейті Коннектикат, щоб допомогти при будові атомових підводних лодок.

● **Законопроєкт на перебрання радієвих станцій** під владу департаменту оборони зголошено в сенаті. Деякі сенатори називають цей бил „найбільше диктаторським" з усіх дотеперішніх.

● **Юнія послугачів у будинках** дістала для своїх членів підвишку платні по десять центів на годину. Контракт обовязує на три роки. Члени дістануть теж по два з половиною цента в формі причинку на їхній фонд добродійности.

Нова дипломатична акція ЗДА проти комуно-китайського аґресора

Лейк Соксес, 19. січня. — Американський представник заявив вчора Об'єднаним Націям, що зусилля для перемир'я в Кореї не мали успіху і тому Об'єднані Нації повинні обміркувати нову колективну акцію проти комуно-китайського аґресора. Виступаючи на засіданні Політичного Комітету Генеральної Асамблеї, Ворен Р. Остин запропонував новий плян акції, на підставі якого Генеральна Асамблея повинна: 1. Визнати комуністичний Китай аґресором; 2. Поставити комуно-китайському урядові домагання припинити війну в Кореї та відкликати з неї свої війська; 3. Потвердити рішучість Асамблеї продовжувати боротьбу за визволення і об'єднання Кореї та закликати всі нації до допомоги в тих зусиллях і відмовлення всякої допомоги аґресорові; 4. Створити окрему інституцію в роді Комітету Колективних Заходів, яка мала б простудіювати і рекомендувати Асамблеї рід і характер дальшої колективної акції проти аґресора; 5. Ствердити, що Об'єднані Нації ще не втрачають надії на можливість мирного полагодження конфлікту та призначити окрему групу, до якої комуно-китайський уряд мав би звертатися, якщо б він рішився змінити своє становище. Під час дебат вже в першому дні представники шістьох країн: Бельгії, Филипин, Туреччини, Греції, національного Китаю і Перу піддержали американські пропозиції. Інші країни, включно з Британією і Австралією, виявили деякі ваганя, з чого робиться висновок, що їх уряди вважають положення за дуже серіозне і ще обмірковують форми дальшої акції. Совєтський представник, натомість, піддержував пропозиції комуно-китайського уряду. Стверджується, що американський плян, запропонований Об'єднаним Націям Вореном Остином, був вже від кількох тижнів предметом позакулісових дебат. Новістю була тільки остання точка, правдоподібно подумана на те, щоб здобути піддержку тих країн, які вагаються щодо інших заходів. Комітет продовжуватиме свої наради сьогодні після полудня і тоді заберуть слово інші делеґати. Загально вважається, що американська пропозиція буде прийнята, хоча не виключається можливості деяких поправок в ній.

ГАЗЕТА В БОФАЛО ПРО МОЖЛИВІСТЬ РЕВОЛЮЦІЇ В УКРАЇНІ

Бофало, Н. Й. — Щоденник „Бофало Івнінґ Нюз" з 15 січня містить інтервю з проф. Іваном Вовчуком з Ню Йорку, в якому професор твердить, що яких 110,000,000 осіб, поселених на великій території, яка тягнеться від Балтійських країн на південний схід аж до Кавказу готові воювати проти совєтського режиму, якщо б Злучені Держави допомогли їм, у першу чергу Україні, створити свої незалежні держави. Проф. Вовчук приїхав до Бофало як референт на українське протикомуністичне віче.

ФРАНЦІЯ І БРИТАНІЯ ДОРАДЖУЮТЬ ОСТОРОЖНІСТЬ В ДАЛЬШІЙ АКЦІЇ ЩОДО ПЕЙПІНҐУ

Париж, 19. січня. — Речник французького уряду заявив сьогодні, що Франція піддержить американську резолюцію в справі визнання комуністичного Китаю аґресором, закликаючи рівночасно до найбільшої осторожности щодо застосування санкцій проти нього. Французька опінія не скриває свого обурення нахабністю останньої відповіді Пейпінґу на пропозиції Об'єднаних Націй, вважаючи її повним знехтуванням міжнародних мирних зусиль. У висліді, французький уряд рішений піддержати американські пропозиції і вже мав дати доручення своєму представникові в О. Н., щоб він голосував за визнанням Пейпінґу аґресором. Проте, Франція все ще відмовляється визнати положення безвиглядним і тому видвигає застереження проти безпосередньої практичної акції проти червоного Китаю. Ще більшу осторожність виявляє британська опінія та британський уряд. Досі ще не відомо, чи Британія рішиться визнати червоний Китай аґресором та чи піддержить американські пропозиції, а в перших коментарах до американського виступу в Об'єднаних Націях тільки стверджується, що така акція може бути ще „передчасна". Рівночасно з цим видвигається пропозицію якнайшвидшого впорядкування аліянтського відношення до Японії і Німеччини. Осторожність в засуді комуно-китайського уряду аґресором виявляє теж Канада та інші країни британської спільноти народів, хоча в Індії підноситься теж голос розчарування та невдоволення комуно-китайською відповіддю на пропозиції О. Н.

ЗНОВУ УКРАЇНСЬКИЙ АРГУМЕНТ В МІЖНАРОДНОМУ КОНФЛІКТІ

Ню Йорк, 19. січня. — Відомий співробітник Н. Й. Таймсу, Дрю Мідлетон, в своїй кореспонденції з Франкфурту в Німеччині, надрукованій в сьогоднішньому виданні, знову видвигає Україну як аргумент в теперішньому міжнародньому конфлікті. Йдеться про західне рішення реміліторизації Німеччини, що — по думці Мідлетона — Совєти могли б використати як аргумент для підготовки підсовєтських народів до превенційної війни проти Заходу. Він вважає, що Кремль і Політбюро могли б переконати російський нарід, що це підготовляється нова німецька інвазія на Совєтський Союз та дістати піддержку народу в евентуальній аґресивній війні. Відносно України, Мідлетон твердить: „В додатку до впливу на росіян, це (озброєння Німеччини) могло б послужити (Кремлеві) до здобуття для совєтської справи різних неподатливих елементів в новій совєтській імперії, таких як українці та народи сателітських держав. Недавно один американський дипломат, з довгим досвідом в Совєтському Союзі, заявив, що на його думку поведінка українців в перших місяцях німецької інвазії в 1941 році була важливим фактором в оцінці совєтським урядом виглядів Росії у війні. В цих місяцях українці в загальному вітали німців з відкритими раменами, вступали в контрольовану німцями українську національну армію та залишали в спокою німецькі комунікаційні лінії. Це аж до часу, коли Гітлер і Гімлер почали самогубну політику депортацій і репресій, що заставило українців прилучитися до того, що Кремль називав „великою вітчизняною війною". Сьогодні вважається, що совєтський уряд міг би легко здобути піддержку українців для превенційної війни, якщо б Москва могла їх переконати, що поповнені німецькими арміями спустошення українських сіл і міст були б подвоєні новою німецькою армією" — твердить на закінчення співробітник Н. Й. Таймсу.

ВІДНОСИНИ МІЖ КОНҐРЕСОМ І ПРЕЗИДЕНТОМ СТАЮТЬ КРАЩІ

Вашингтон, 18 січня. — За останніх кілька днів слідно важливу зміну до покращання відносин між президентом і Конґресом, як це пізнати з висловів президента і провідних конґресменів. Президент Труман заявив на пресовій конференції, що він радо привітає одобрення сенату на висилку американських військ до Европи, не зважаючи на те, що конституція дає йому право робити такі потягнення самостійно. Труман закинув кореспондентам, що вони не оприлюднили його заяви минулого тижня, що він готов порозумітися з конґресовими провідниками перед висилкою війська до Европи, одначе деякі кореспонденти твердять, що вони це зробили.

Після того, як Труман заявив, що він хоче порозумітися з Конґресом в згаданій справі, сенатор Роберт А. Тефт, як провідник опозиції, заявив, що він не думав призводити до такого загострення, на яке заповідалося і що він мав на думці тільки обмежити кількість дивізій, які президент хотів би самостійно висилати до Европи. Загалом Тефт склоняється до співпраці Америки з Західною Европою, але під контролею Конґресу. Щодо настроїв Китаю, то він під теперішню пору такий, що Конґрес ухвалить резолюцію зі ствердженням, що між Америкою й комуністичним Китаєм існує воєнний стан, як тільки така резолюція появиться в Конґресі.

● **Зберігайте старий папір!"** — такий заклик видав Східний Комітет Консервації. Він радить втримувати в чистоті старий, зужитий папір і продавати його шматярам. Крім того добродійні організації збирають такі відпадки на потреби своїх установ.

● **Берлінські комуністи рішили** переіменувати місцевий Люстґартен на площу Маркса-Енґельса.

ХЕТУЛІО ВАРҐАС ПРЕЗИДЕНТОМ БРАЗИЛІЇ

Ріо де Жанейро. — Верховний Виборчий Трибунал урядово проголосив вибір Хетулія Варґаса президентом Бразилії. Він має обняти владу з днем 31 січня. Вибори відбулися 3 жовтня, одначе обчислення голосів ішло поволі. Кінцевий обрахунок показує, що Варґас дістав 1,541,455 голосів більше ніж його найближчий противник ген. Едуардо Ґомес. Варґас дістав 3,829,560 голосів, одначе це не була абсолютна більшість і тому трибунал мав вирішити важність його вибору. Віцепрезидентом вибраний Яків Кафє, діставши 2,506,955 голосів. Він склонюється наліво, одначе не є комуністом. Варґас був кандидатом Бразилійської Партії Праці і Проґресивної Партії.

● **100,000,000 китайських селян** засуджені на марне, пів-голодне животіння в наслідок безправства та злочинних політичних експериментів комуністичного уряду — стверджує національно-китайський уряд на Формозі.

ЗАМОВЛЕННЯ ЗБРОЇ НА 87 БІЛІОНІВ

Вашингтон. — Департамент оборони випрацював програму закупна зброї коштом $87,000,000,000 і побудови продукційної бази на 50,000 воєнних літаків та 35,000 боєвих тенків річно. Програма обіймає час від тепер до червня 1952 р. Усі гроші не будуть видані в тому часі, одначе замовлення будуть роздані. Департамент оборони каже, що тут нічого не перебільшено і програма є реалістична, бо вона придумана для потреб в найближчій майбутності, крім того вона відповідає вимогам тотальної війни. Збройні сили будуть ма-

В КОРЕЇ ВОРОГ ПІДГОТОВЛЯЄ НАСТУП ЗДОВЖ СХІДНОГО ПОБЕРЕЖЖЯ

Токіо, 19. січня. — В аліянтській головній квартирі стверджується, що маси комуністичних військ, здержані в їх поході в західній і центральній Кореї, тепер інтензивно підготовляються до генерального наступу здовж східного побережжя над Японським морем, де вони були найдальше зайшли під час минулорічної офензиви. Протягом вчорашнього дня бої все ще обмежувались тільки до патрульних дій, як американські розвідчі загони турбували ворога, вдираючись глибоко в його передові лінії. До найзапекліших боїв прийшло біля Кумянґджанґ, на головному шляху через півострів около 25 миль на південь від колишньої корейської столиці Сеул. Аліянтська патрульна колона, ведена танками, розбила там два ворожі загони, завдавши їм великих втрат. Головна квартира Восьмої Армії стверджує, що під час аліянтських атак на суші і з повітря впродовж останніх днів ворог тільки на центральному фронті втратив поверх 1,500 вояків вбитими. Проте, вчорашні бої, як і в двох попередніх днях, мали тільки обмежений характер і в офіціяльному повідомленні все ще стверджується тільки „малий контакт з ворогом". Стверджується, що від захоплення Сеул, ворог майже не важився на сміливішу акцію, за виїмком початкових спроб в районі Вонджу, де теж відступив, зазнавши великих втрат. В аліянтських військових колах вважають таке поступування ворога щонайменше „дивною стратеґією". Дехто вважає, що комуністи не вважають себе досить сильними, щоби виконати наказ партії і „скинути американців в море", тому задовольняються тільки зв'язанням більших американських сил, сподіваючись добитися більше рівночасними політичними торгами. Аліянтська авіяція виконала вчора поверх 600 налетів на концентрацію ворожих військ, їх комунікаційні получення та на інші воєнні об'єкти. Головною ціллю авіяційних атак були теж вчора комунікаційні шляхи між Пйонґ'янґ і Сеул, що правлять за головну маґістралю ворожого постачання на фронт.

КИТАЙСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВИСАДКИ НА КОНТИНЕНТІ

Таїпеї, Формоза, 19. січня. — Національно-китайські лідери продовжують свою акцію, щоби Злучені Держави і Об'єднані Нації визнали Совєтський Союз і Комуністичний Китай аґресорами та уповажнили національно-китайські сили почати висадку на китайському континенті. Ґен. Го Інґ-чін, — предсідник національно-китайської стратеґічної Ради та передбачений на команданта десанту, якщо б такий мав початися, заявив в Токіо, що такий десант можнаб здійснити впродовж шістьох місяців, якщо б тільки національно-китайські війська мали на це відповідне уповноваження та матеріяльну допомогу. — Мадам Чіянґ-Кай-Ші вчора в інтервю заявила, що відкинення комуно-китайським урядом пропозицій перемир'я в Кореї, повинно — „остаточно закінчити час розмов" і аліянти повинні перейти до акції.

ПРОБЛЕМА ВТІКАЧІВ ОБТЯЖУЄ ОБОРОНУ КОРЕЇ

Пусан, Корея, 19 січня. — Аліянтське командування має тепер до діла не тільки з переважаючими силами ворога на фронті, але й з не легкою до розв'язання проблемою втікачів з-під комуністичного терору. Поверх два мільйони корейців залишили свої доми на захоплених тепер комуністами територіях і тепер заливають оселі та комунікаційні получення в південно-східній частині країни, яку аліянти рішені вдержати. Аліянтське командування зокрема турбується 800,000 жінок, старців і дітей між цілою масою втікачів, що є образом найбільшої нужди і злиднів. Зі стратеґічно-оборонних мотивів заборонено втікачам перебувати в Пусан та його безпосередній околиці.

МОЖЛИВІСТЬ ШВИДКОГО РІШЕННЯ В СПРАВІ ПЛЯНУ ШУМАНА

Париж, 19 січня. — Тут в поінформованих колах стверджується, що переговори в справі пляну Шумана, який передбачує злиття важкої европейської індустрії та який піддержують теж Злучені Держави, вже добігають до кінця і в короткому часі мало б запасти його вирішення. Звертається увагу на серіозні розходження думок в цій справі між французами і німцями. Німці, хоча погоджуються на плян принципово, обстоюють думку, щоби навіть в пляні залишилися великі індустріяльні картелі, тоді як Франція і Британія виступають проти того. Теж з американського боку ствердженo, що на випадок залишення картелів Америка втратить заінтересування тим пляном. Докищо важко передбачити можливість вирішення цеї справи, але воно готово запасти вже в найближчому часі.

КОМІНФОРМ ТВОРИТЬ МІЖНАРОДНУ ПАРТИЗАНСЬКУ АРМІЮ

Відень, 19 січня. На підставі інформацій з Мадярщини тут в поінформованих колах стверджується, що Комінформ рішив перебрати нагляд і контролю над зорганізованими групами колишніх партизанів в сателітських країнах та перетворити і перевишколити їх в одну міжнародну партизанську армію. Зорганізовані групи партизанських ветеранів існують в Польщі, Чехословаччині, Мадярщині, Болгарії і Румунії. Їх кількість тепер виносить около 50,000, а з підпорядкованням їх одному командуванню Комінформу, вона мала б бути збільшена до 200,000. Плянується створення окремого партизанського штабу, на чолі якого мав би стати ген. Свірідов, тепер совєтський високий комісар в Австрії. Партизансько-комуністична армія мала б окремі завдання і творила б постійну „міжнародну бригаду" для евентуальної допомоги комуністичним „визвольним рухам" в незахоплених ще Совєтами країнах.

В СВІТІ

● Головне командування шведської армії звернулося до парляменту за дозволом покликати до військової служби дальших 70,000 вояків.

● „Якщо німці погодяться прилучитися до західної оборони, німецькі вояки повинні бути трактовані на рівній базі з іншими національностями" — заявив американський високий комісар МекКлой.

● Представники совєтських дипломатичних місій в Лондоні були між тисячами інших осіб, що приглядалися летунським демонстраціям американських повітряних велеканів, бомбардувальників B-36.

● Тіто рішив обмежити участь західних військових представників в маневрах югославської армії тільки до вправ на лещетах.

● В поінформованих колах заповідають, що чехословацький архиєпископ Беран готов стати перед комуністичним судом впродовж найближчих двох тижнів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВІДПОВІДЬ КРЕМЛЯ-ПЕЙПІНҐУ

Секретар стейту, Дін Ачесон, як тільки вручено йому пресовий комунікат з вісткою про відповідь комуністичного Китаю на пропозиції Об'єднаних Націй у справі перемир'я в Кореї, заявив без надуми, що ця відповідь є обурююча, а її домагання „неприємливі". Точнішу відповідь дав він пізніше в окремій заяві. Ачесон переконаний, що домагання червоного Китаю будуть відкинені Об'єднаними Націями як „зневажливе нехтування світових вимог миру". З його заяви виходить, що Злучені Держави будуть тепер домагатись в Об'єднаних Націях натаврування червоного Китаю аґресором.

Вже наперед можна було догадуватись, що пропозиція перемир'я буде ще одною безуспішною спробою замирення з Кремлем. Та як тільки московська „Правда", що збувала цю справу довший час мовчанкою або малою згадкою, заняла до неї наскрізь негативне становище, вже не було ніякого сумніву, що Пейпинґ відповість так, як наказала Москва. „Правда" писала про „незграбні маневри американської дипломатії" та „сервілістичний комітет", що запропонував перемир'я в інтересі „американських інтервентів", що потребують „передишки" в Кореї, щоб набравши сил знову загарбати цілу Корею та ще „поширити свою аґресію на інші країни Азії", і то в спілці з Англією. Якраз те є підставою, на якій побудована відповідь червоного Китаю на пропозицію Об'єднаних Націй.

Не можна сказати, щоб ця відповідь була для американського уряду великою несподіванкою. Це пізнати по виясненнях, які подавали асистенти секретаря стейту, Дін Роск і Джан Д. Гикерсон, коли сенатор Там Коналлі жалівся, що не може відповісти якслід сенаторам, чому департамент стейту „запродався" червоному Китаєві й відступає йому Формозу та дає місце в Об'єднаних Націях. Якраз того роду запити ставили сенаторові, як речникові й оборонцеві політики уряду. Асистенти секретаря стейту запевняли сенатора Коналлі, що департамент стейту ані не „запродався", ані Формози не відступив, ні не давав червоному Китаєві місця в Об'єднаних Націях, а тільки хотів у першу чергу припинити пролив крови в Кореї, — стояти на становищі, що всі міжнародні конфлікти повинні бути полагоджувані мирним шляхом в Об'єднаних Націях, бо ж на те й створена ця міжнародна установа. Пропозиція перемир'я була отже виявом доброї волі Злучених Держав і Об'єднаних Націй, які надіялися зустріти таку саму добру волю з боку червоного Китаю. Але, як відомо, не Китай тут рішає, а Москва. Тому мало було надії, щоб з цеї мирової пропозиції вийшло щось путнього. Проте для Злучених Держав важне, щоб цілий світ бачив їх добру волю в справі ліквідації війни в Кореї й на Далекому Сході, без огляду на те, яка буде дальша доля їх мирних побажань. Тут рахувалися Злучені Держави особливо з голосом Індії, бажаючи переконати і цю країну щодо своїх мирних замірів, а теж і щодо цього, хто є тим, що не хоче мирної полагоди. Виглядає, що навіть і це ще не переконує індійського премієра Неру, бо він ще й тепер виступає проти натаврування червоного Китаю аґресором та є за дальшими з ними переговорами.

Відкинення червоним Китаєм, а властиво Кремлем, пропозицій Об'єднаних Націй в справі припинення воєнних дій у Кореї та замирення Далекого Сходу є черговим доказом, що Сталін миру не хоче, змагаючи до ще більшого хаосу в світі та намагаючись призвести до роздору в демократичному таборі, щоб таким чином могти легше продовжати свою аґресію.

На сторожі свободи преси

Гірка доля, якої зазнала свобода в країнах під диктатурами, налякала американський нарід до тої міри, що він приняв з великим настороженням навіть вістку про „воєнну цензуру" в Кореї, яку завела Восьма Армія. Мовляв, офіційно нема й досі навіть „війни" в Кореї, але воєнну цензуру введено.

Що якась стриманість добровільна, чи примусова, конечна, коли пишеться про воєнні події, кожному зрозуміле й щодо цього нема двох думок теж і в Америці. Але заведена Восьмою Армією цензура посунулась задалеко, коли вимагає від воєнних кореспондентів, щоб не писати нічого такого, що відноситься до „моралі" американських вояків, чи інших, які входять в склад збройних частин Об'єднаних Націй у Кореї. Між іншим заборонено кореспондентам під загрозою суду писати про „відступ". Ніби тому, що в очах воєнного проводу американські воєнні операції в Кореї не є відступом, панічною втечею і т. п., а плянованою стратегією.

Треба вірити, що військова команда, яка завела цю цензуру, керувалась добром країни. Та американські кореспонденти є не меншими патріотами, як їхні цензори. Найкращим доказом цього є ця обставина, що досі згинуло їх уже поважне число теж і на корейському воєнному фронті. Але вони вислані, щоб подавати американському народові правду, — яка вона не була б, якщо це можливе без шкоди для воєнних операцій і безпеки країни. Американський нарід теж хоче знати правду і шукає за нею у своїх часописах. Назагал можна сказати, що навіть у найбільш критичних часах другої світової війни передавано воєнні інформації назагал правдиво. Коли ж йдеться про Корею, то американський вояк, якому здавалось, що по важких трудах і жертвах він уже на верху успіху і закінчення війни, нагло знайшовся там в обличчі нового аґресора з мільйоновою армією, на що він, ні його команда не були приготовані. Це поділало на нього погано, але це таке природне, що коли б хто писав інакше, то все одно ніхто в це не повірив би. Більшість воєнних кореспонденцій, які висилав з фронту в минулій війні славний Ирні Пайл, були якраз описами гірких переживань і нарікань, як теж вчинків, повних великого героїзму. Була там і критика поведінки старшин, чи навіть команд. Це теж було зв'язане з „моралю", але ніхто не казав, щоб воно шкодило цій моралі. Навпаки, було переконання, що такі правдиві описи піддержують на дусі вояка і суспільство. Тому саме і тепер треба бути проти такої цензури, яка не дає змоги кореспондентам пересилати чесні репортажі. Настрій американського вояка в Кореї може підніматись і падати, але це не рішає про його боєздатність. Теж і найгірші вісті з фронту не зведуть американський нарід на мильний шлях. Вони тільки заставляють його шукати справжніх причин невдач і запобігати тому, щоб вони не повторялись. Ми не живемо „в світі мрій", ні в такому, де все перекручене та де слів вживається на те, щоб закрити правду, як це є в Совєтах, пише „Ню Йорк Повст". Америка переживає важливі моменти, а прийдеться переживати ще важливіші, коли треба буде рішатись на не одно таке, що може заважити на дальшій долі цеї країни і світу. Щоб могти рішити розумно й чесно, треба знати правду про те, що діється на воєнному фронті й в дипломатичному світі. Вільна преса помагає дійти тут до пізнання такої правди, але тільки тоді, коли вона не обмежена такими цензорами, які цього не розуміють.

Микола Очерет

„ФАВОРИТ"

Всі сателіти „найдемократичнішої" держави заздрять східній зоні Німеччини, що в цей час, за їх словами, є „фаворитом" Кремля. Вони бачать, що в Східній Німеччині нема ні Маршала Рокосовського — фактичного володаря Польщі, нема й Маршала Конєва — фактичного володаря Чехословаччини, а є німецький уряд з Гротеволем, Піком та Ульбріхтом на чолі — є німецьке ГПУ, як кажуть берлінці. Ми вже звикли до крутих поворотів — „генеральної лінії", бо ж на наших очах Гітлер, найкращий друг і приятель „ясного сонечка", раптом став найлютішим ворогом. Ще в наших ухах і досі звенить заклик московського радіо: „смерть німецьким захватчикам" і раптом Східня Німеччина є „фаворитом Кремля". Щоб зрозуміти цей зиґзаґ „генеральної лінії" треба згадати, що не так давно СССР в своїй ноті до Західних держав писав: „Совєтський уряд заявляє, що не буде терпіти заходів урядів ЗДА, Англії та Франції, що матимуть за мету відродження регулярної армії в Західній Німеччині". Тож щоб виконати цю погрозу і утворити в Европі „німецьку Корею", Кремль мусить мати німецьке населення своїм союзником. Тут власне і криється корінь того „фаворизму" Східньої Німеччини, що йому заздрять сателіти „найдемократичнішої" держави. Але засоби привернення прихильності німецького населення є совєтські. Так за період з 1945 до 1949 року НКВД заарештувало 450 тисяч людей різних професій і різних клясів. З цього числа коло 100 тисяч депортовано до Росії, 130 тисяч померло від голоду та підчас переслухань, а 60% з тих, що залишились живими є хворі на туберкульозу. НКВД використало всі 13 концентраційних таборів збудованих Гітлером і в них було 185 тисяч в'язнів, з яких 96 тисяч померло, 38 тисяч депортовано до Росії. Ще літом 1950 року в одному Бавцені було 13,530 політв'язнів, але це число постійно збільшується в наслідок нових арештів. Коли ж до цього додати 16 мільйонів німців, що були виселені з земель, які зайняли поляки та росіяни та 3 мільйони німців, що були забиті чи депортовані до Росії, то матимемо лише приблизну картину „заходів", що їх вживає НКВД для привернення прихильності населення Східньої Німеччини. Ці „заходи" не дали сподіваних наслідків і тому в східній зоні Німеччини видано новий закон, за яким всякий, хто критикує комуністичну партію, закликає до озброєння Німеччини, ганьбить совєтську пресу і т. ін. підлягає суворій карі, — включаючи і кару смерти. Як оголошує уряд Східньої зони, закон цей поширюється на все населення Німеччини і в першу чергу спрямований проти західніх журналістів „які щоденно виступають, як підбурювачі війни". Тож недаром зараз в тюрмах совєтської зони знаходиться 24 західних німецьких журналістів, що в різний час заарештовані східною поліцією Берліна, навіть серед білого дня. Та певно й цей закон не привернув прихильности німецького населення, бо в Берліні компартія Німеччини заповіла „чистку" партії з 15. січня цього року і обіцяє провадити її протягом 6 місяців. — Такі факти; а ось що пише наш знайомий з Берліна:

Хочу повідомити, що нарешті я досягнув свого і перебрався з східньої зони Берліна до західньої. Цю операцію я систематично й уперто підготовляв після мого останнього листа до вас, себто ось уже коло двох років. Тільки тепер мені вдалось це виконати і я знову можу писати вам листи, не боючись репресій за зв'язок з Заходом. Тож виконано найтяжчу частину мого пляну; Залишилось ще перебратись до Західньої Німеччини і я знову стану людиною, бо матиму свободу і можливість боронити її зі зброєю в руках. Я ж в східній зоні був безсловесним рабом, роботом, що мусів коритись будь-якому наказові під загрозою кулі в потилицю. Я знаю, що ви поділяєте мою радість і щасливі моєму успіхові, бо кожен, хто був під Совєтами і вирвався на волю, є безкомпромісовим ворогом совєтів, яким тепер став і я.

Цього цілком досить, щоб мати уяву про настрій населення східньої зони і тяжко собі уявити з такими настроями спільника в боротьбі проти Заходу. А між тим СССР таки готує „німецьку Корею" і під цим поглядом дуже знаменний лист Гротеволя до Аденауера, де він вперше титулує його „канцлером Германської Федеративної Республіки" і пропонує улаштувати конференцію для об'єднання Німеччини. Тож до цього часу бонський уряд був „ляльковим урядом, маріонеткою американських імперіялістів", а тут раптом: „канцлер Германської Федеративної Республіки". Таке раптове визнання бонського уряду нам дуже нагадує ноту Північної Кореї до уряду Південної Кореї, що також пропонувала об'єднання Кореї і негативна відповідь саме й була поводом до „освобождєнія" корейського народу, яке переводиться зараз китайськими руками. Можна думати, що негативна відповідь бонського уряду стане поводом до „освобождєнія і об'єдінєнія" на цей раз німецького народу, але чиїми руками? Ясно, що Совєти хотіли б зробити це руками самих німців, але стан і настрої німецького населення східньої зони ми з'ясували, а настрій німецького населення західньої зони ми знаємо, бо там жили п'ять років. Цей настрій можна накреслити так: всі німці, що знаходяться у безпосередній близості до східньої зони готові до останнього боротись проти большевиків, але чим дальше на захід, тим більше голосів за „безпеку руками західніх потуг". Комунізм німці цієї зони ненавидять, а з особливою ненавистю ставляться до своїх, німецьких комуністів. Тому загроза навали комуністів зі сходу змусить таки й самих німців взятись за зброю. Тож пляни Совєтів „освободіть і об'єдініть" Німеччину руками німців валяться і це добре бачуть самі большевики. А це ж населення сателіта - фаворита! Що ж тоді казати про настрої населення звичайних сателітів? Тож слід згадати лише одну Естонію, де на сьогодні вже певно нема жадного естонця, щоб зрозуміти той жах, який панує там, а таки ж на територіях інших сателітів. Чи ж хіба з такими „союзниками" багато навоюєш? І саме це тримає большевиків і не дає їм можливості почати „німецьку Корею", бо вони гарно враховують факт, що крім росіян, всі останні народи велетенського Совєтського Союзу є їхніми ворогами і природніми союзниками Заходу.

ЗМІНА ПОЗИЦІЇ

Російський комуністичний імперіялізм „перемішав карти" світової політичної гри. При кінці Другої Світової Війни політичні пляни західних великодержав мали головне завдання — не допустити до відновлення німецького та японського мілітаризмів. Народам, що попали були під німецьке та японське панування, мали бути забезпечені свобода і національна незалежність.

Незабаром після війни виявилося, що Москва і не думає про мирне співжиття з іншими народами. Совєтський уряд захопив своїми арміями цілий ряд країн в Европі та в Азії і уперто прямує до панування в цілому світі. Совєтизовані країни Москва зробила, через комуністичні уряди, своїми союзниками проти „американського імперіялізму". Армії держав - сателітів, що раніше були явними або „тихими" симпатиками західних демократій (Польща, Чехословаччина, Угорщина, Румунія, Болгарія, Китай) тепер вишколюються комуністичними урядами для війни проти держав Аліянтського Пакту.

Ця парадоксальна ситуація примусила західні великодержави шукати для себе допомоги в народах, які ще зовсім недавно стояли „по той бік барикади": в Німеччині та в Японії. Західна Німеччина буде в тій чи іншій формі мати свою армію для спільної з західними державами оборони проти большевизму. Незадовго відбудеться, очевидно, також ремілітаризація Японії.

Недалеке відродження німецької військової сили, під протекцією західних великодержав, турбує непомалу не тільки уряди комуністичних сателітів Москви, зокрема — Польщі та Чехословаччини, але також політичну еміґрацію тих країн, ворожу до комуністів. Бо участь німецького війська як союзного для західних демократій в обороні вільної культури і цивілізації перед совєтським рабством, дає з другого боку німцям перше місце між совєтськими сателітами, що виступатимуть як спільники Москви.

На це звертає увагу „Бюлетен Польської Демокр. Партії" (Лондон, листопад 1950 р.) На думку поляків, не слід допустити до створення німецького війська: тоді, мовляв, польська совєтська армія, під командою Рокосовського, буде битися на боці Москви, бо знатиме, що німецькі дивізії йдуть на схід забирати польські землі. Знов чеські еміґранти говорять про подібні настрої в чеськім війську.

Ремілітаризація Японії може викликати ще більший націоналізм серед китайців і корейців, що йдуть під московською командою проти „імперіялістичних капіталістів".

У Лондоні та Вашинґтоні відомі ці небезпеки і невигоди ремілітаризації Німеччини та Японії, недавніх ворогів західних демократій. Але іншого виходу нема, коли треба збільшити бойову силу противників комунізму. До речі, Москва уміє створити в країнах, які з нею недавно вели війну, своїх союзників і мобілізує ці країни для своїх потреб та інтересів (Румунія, Угорщина, Болгарія). Можна думати, що теж західні великодержави зможуть розумною політикою знайти міру для упорядкування взаємовідносин між народами Европи та Азії.

Х. М.

Сенклер Люїс.

КНУТ АКСЕЛЬБРОД

5)

Розуміється! Слухайте, чи ви захотіли б поглянути на цю книжку Мюссе, що моя сьогоднішня сентиментальність казала мені взяти її зі собою. Я її дістав, коли був за кордоном останнього року.

Зі своєї кишені Джіль витягнув книжку, якої Кнут не бачив ще дотепер: тонкий томик у чужій мові, оправлений у ручно роблену, витискану обгортку, — ніжненька книжечка, над якою прерійний фармер віддихав важко з надзвичайною приємністю. Пучками пальців він несміло погладив обгортку та перебіг по листках.

— Я не вмію цього читати, але це є той рід книжки, про яку я думав, що щось подібне мусить бути — він зазначив.

— Дозвольне мені прочитати вам щось коротке. Це французькі поезії.

Джіль читав у голос. Він віддавав музику у цих чужих поезіях і ця музика задовольняла Кнутову шістдесять-п'ятьрічну тугу за чимсь, чого він не вмів окреслити.

— Так, це є гарне — він сказав.

— Слухайте — закликав Джіль. — Ісай грає сьогодні в Гартфорді. Ходім, послухаєм його. Поїдемо трамваєм, це забере нам трохи часу. Я хотів намовити когось з товаришів, але вони висміяли мене.

Аксельброд не знав, хто такий Ісай, але пробурмотів: „добре". Прибувши до Гартфорду, вони спостерегли, що в них стільки грошей, щоб з'їсти вечерю, послухати Ісая з ґалерії та повернутись лише до Меріден.

В Меріден Джіль запропонував:

— Ходім пішком до Ню Гейвен! Можете це зробити?

— Кнут не мав поняття, чи до коледжу було чотири милі, чи сорок миль, але сказав: „добре". Останніх кілька місяців він відчував, що з уваги на свою товщину повинен бути обережний, але цієї ночі захотів бути свобідний.

В музиці Ісая, першого справжнього музики, якого він взагалі чув, Кнут знайшов усі ті неймовірні речі, про які він читав у Вілліємa Морріса та в „Королівських ідиллях". Він пригадував собі високих лицарів і струнких принцес у білих шовках, замрячені брами опущених міст і славу лицарства, якого й не було.

Вони ішли дорогою вдолину під жовтневим місяцем, затримуючись, щоб украсти яблука, або захоплюватися посрібненими дахами церков. Говорив передусім Джіль, а Кнут тільки слухав. Він слухав оповідання про піонерські дні морозів і жнив та про перше полум'я зеленого збіжж'я. Говорили теж про товаришів, що Етчисон і Ґріблес по-молодечому тверді та автокративні. Вони йшли, неначе мандрівні мінстрелі: Дільберт — трубадур, а Кнут його слуга.

Дійшли до коледжу около п'ятої над ранком.

Шукаючи слів, щоб висловити свої почування, Кнут сказав, заїкуючись:

— Так, це було гарно. Иду тепер до ліжка та буду мріяти про це...

— Ліжко? Маємо зрадити наш сьогоднішній вечір? Не вірте, що можна перервати забаву, коли вона йде живо. За мало доброго товариства. Зрештою, може хіба здержувати нас ніч. Зрештою, ми теж голодні. Зрештою, ах, зрештою. Пождіть тут хвилину. Я піду нагору до своєї кімнати і візьму троха грошей, щоб ми могли щось з'їсти. Підождіть, прошу вас.

Кнут був би ждав цілу ніч. Він прожив шістьдесят-п'ять років, переїхав п'ятнадцять сотень миль, терпів Рея Ґрібля, щоб знайти вкінці Джіля Вошберна.

Поліцаї дивувались, коли бачили старця у целюльоїдовім ковнірці разом з багатим на вигляд молодцем, як вони проходили вдолину Капличною вулицею, шукаючи ресторану, відповідного для поетів. Але всі ресторани були зачинені.

— Незабаром відкриють ґетто — сказав Джіль. — Ходім там купити щось до їдження. Візьмемо це до моєї кімнати нагору. Я маю чай...

Кнут пробивався крізь темні вулиці так свобідно, якби він був справжнім нічним птахом з відразою до всього сільського та до ліжка. Вдолині, на Дубовій вулиці — де місце дешевих крамниць, димних світел і вузьких проходів — вони знайшли заулок, що вже оживав. Джіль вирішив закупити коробку бісквітів, сирок, курятину і пляцину молока. Підчас коли Джіль купував, Кнут оглядав вулиці, молочно освітлені блимаючим газом, і перші проблиски надходячого дня. Він придивлявся жидівським написам, як теж оголошенням, писаним кирилицею, жінкам у шаликах і бородатим рабінам. Оглядаючи все це, він збирав враження, яких не втрачається ніколи. Цієї ночі він подорожував далеко.

Кімната Джіля Вошбена мала всі ужиточні, гарні речі, які Кнут хотів тут бачити. Тут було більше всячини, що вказувала б на недавній побут Джіля у Парижі, ніж на його новацтво у коледжу. Дорогоцінна котара над піччю, перські дивани, срібне чайне накриття, ґравюри та книжки. Кнут Аксельброд оглядав усе з задоволенням. З величною бородою, затоплений у вигідний фотель, він мимрив задоволено тоді, як Джіль запалював огонь і застелив плетений з лози столик.

Після вечері вони розмовляли про великих людей і високі ідеї. Це була гарна розмова без життєвих натяків на Ґрібля, Етчисона, чи Блевінса, що тепер лежали коректно у своїх ліжках. Джіль читав фраґменти зі Стефенсона та Анатоля Франса. Вкінці він прочитав свою власну поезію.

Розмова урвалась і вони почали позіхати. Кнут зрозумів, що треба покласти край цьому божевіллю його „бабиного літа" і він поспішно встав. Коли він говорив „добраніч", почував, якби йшов лише на хвилину передріматися і знову мав повернутись до цієї безконечної романтичної ночі.

Але — коли він вийшов за двері, був уже день. Це була шоста година тридцять хвилин ранку, коли вже важке світло лежало на червоних, цеглистих стінах.

— Я можу тепер часто ходити до цієї кімнати! Я знайшов приятеля! — сказав Кнут. Він тісно тримав томик поезій Мюссе, що Джіль упросив його взяти зі собою.

Ступивши кілька кроків у напрямку Вест Дівініті, Кнут відчув, що він дуже ослаблений. При денному світлі останні переживання видавались йому більше і більше неправдоподібні.

Він увійшов до своїх сіней і зідхнув важко:

— Вік і юність! Вони не можуть поєднуватись на довго.

Спинаючись по сходах, він говорив: „Якщо я знову зустріну цього хлопця, він буде змучений мною. Я розказав йому все, що я мав до сказання". А відкриваючи свої двері, додав: „Це й є те, по що я прийшов у коледж: щоб пережити цю одну ніч. На це потребував я жити шістдесять-п'ять років. Я мушу відійти, заки знищу це враження".

Він написав записку для Джіля і почав пакувати свій телескоп. Не збудив навіть Рея Ґрібля, що хропів у нечистому повітрі кімнати.

А о п'ятій тогр ж пополудня у поїзді західної залізничої лінії сидів старець і усміхався. В його очах тривале вдоволення, а в руках маленька французька книжечка, — не зважаючи на той дивний факт, що ця людина зовсім не вміла читати по-французькому.

З англійської мови переклав
Остап Тарнавський

Шість літ „Українського Квартальника"

При кінці грудня 1950 появилася 24-та книжка „The Ukrainian Qarterly", журналу видаваного англійською мовою про Україну Українським Конгресовим Комітетом під редакцією проф. Миколи Чубатого. Остання, 24-та книжка, закінчує шостий том видавництва, що дає вже гарну бібліотеку, шість томів, 2304 сторін популярно-наукового матеріялу про Україну.

Видавництво це уфундували для оборони прав України, коштом біля $40 тисяч, американські українці, як дар Землі, звідки походить їх рід.

Про що писав повних шість літ англійський журнал про Україну?

Найбільше число статтей було присвячене теперішньому життю українського народу — під Совєтами, та недавно під Польщею, його духовій творчости, його боротьбі за волю, за свободу віри та свободу на власну культуру. Український Квартальник писав про минуле України, про духову творчість українського народу, про його мистецькі надбання, про господарські стосунки в Україні, про соціяльні відносини. До теперішнього біжучого життя постійно нав'язувала вступна редакційна стаття.

В „Українськім Квартальнику" були три постійні відділи: огляд нових книжок, огляд американських та закордонних періодиків, зокрема їх примітки про Україну та короткі вістки про біжуче українське життя — Біжуча Українська Хроніка. Відділ Періодиків опрацьовував проф. Лев Добрянський; відділ української хроніки Святослав Гординський.

Остання книжка „Українського Квартальника" (четверта шостого тому) ставить немов в осереду своєї уваги нинішню збройну визвольну боротьбу на рідних землях проти російсько-комуністичного панування над Україною. Окладинку прикрашує знимка мистецького бюсту Тараса Чупринки, Командира УПА, роботи Сергія Литвиненка та провідна думка статті УПА-івського журналіста Горнового: „Українське Підпілля та Російський Нарід".

Темі збройної визвольної боротьби на рідних землях присвячена вступна редакційна стаття „Командир УПА впав в бою з большевиками". Коротка стаття дає сильветку Командира УПА та насвітлює старання совєтської влади зліквідувати прикре для неї українське підпілля. Фотознимка оригінального наказу М. Ковальчука, міністра державної безпеки совєтської України з 30 грудня 1949, переконує і найбільше невірного Тому-чужинецького, а не тільки українського походження, що УПА діяла ще в 1950 році, що українська університетська та ремісничa молодь втікає в ліс до УПА та що совєтська влада готова йти навіть на тимчасові уступки, щоб позбутися УПА.

Передовий український письменник Улас Самчук відкриває в творах Достоєвського написаних вже кілька десяток літ перед російсько-большевицькою революцією тип Леніна (Стаття: Достоєвський про Ленінізм).

Східно-український вчений ґрунтознавець Григорій Махів дає статтю на тему рільничої продукції та врожайности української почви (Стаття: „Врожайність почви та збіжевий збір в Україні").

О. Горновий, публіцист революційної України написав статтю на тему: „Відношення Українського Підпілля до Російського Народу". Стаття виявляє глибоко демократичний та гуманний підхід до співжиття українців з росіянами в мирнім повоєннім світі, дарма, що саме це підпілля як збройне рям'я українського народу, нині мусить воювати з росіянами правленими червоним Кремлем.

Проф. Кларенс Маннінґ в статті: „Гоголь та Україна" по майстерськи аналізує духову боротьбу в Гоголя поміж його українським походженням та його зросійщенням і жадобою карієри. Цей зросійщений українець властиво марнів серед чужого йому російського окруження.

Про постійну крізу у відносинах поміж росіянами та поневоленими народами Совєтського Союзу пише Микола Приходько в статті: „Постійна Кріза Національностей в СССР".

Відомий український історик Борис Крупницький дає огляд ідеологічних струй в новій українській історіографії (Стаття: „Напрямні в Новочасній Українській Історіографії").

Східно-український вчений лінґвіст та викладач української мови в нюйорськім Бруклин-Каліджі Пантелеймон Ковалів помістив цікаву статтю на тему, під якими назвами виступав український нарід продовж історії (Стаття: „Назва України в Чужих Мовах".

Молодий український археолог Олександер Домбровський пише про господарські взаємини поміж Україною та старинним грецьким світом.

Головний відділ статтей кінчить важний історичний документ: „Апель Воюючої України до Братів Українців на Чужині". Цей кров'ю серця писаний документ ілюструє перед англосаським світом глибоку ідейність та серіозність української збройної боротьби проти червоної Москви.

Останню книжку кінчать три постійні відділи: огляд книжок, українська справа в англійських періодиках та біжуча хроніка українського життя.

Не будемо повторювати те, про що вже нераз писалося, себто, що „Український Квартальник" доходить нині до всіх країн англомовного світу та що щораз більше університетів практично послугуються квартальником як важним джерелом знання про Україну. Додамо ще тільки два нові факти.

В році 1948 вийшла величезна, дуже основно опрацьована книжка по-італійськи історика Аммана: „Історія Російської Церкви". Хоч книжка глибоко наукова то все таки приносила зовсім баламутні відомости про український нарід, а навіть сама Україна була вміщена в поняттю Росії, як вказує вже сам титул книжки. В Квартальнику поміщена була основна критика того твору та виказані були помилки відносно України. Цього року появився німецький переклад тої книжки, де багато помилок справлено в дусі правди про Україну, а навіть сам титул книжки змінено на: „Історія Церкви Східної Европи", так, як наша критика в Квартальнику піддавала суґґестію. Другий факт:

Шістьдесять п'ять літ виходить в Америці що року інформаційна книжка про весь світ в накладі напевно який 20 мільйонів під назвою "The World Almanac". В цій книжці подані також інформації про мови світу; впродовж 65 років українська мова не була йому відома як окрема мова, а тільки як російський діялект. Квартальник поставив собі завданням проломити цю мильну, а так поширену інформацію про Україну. В Квартальнику появилася критика того помилкового погляду, а редактор написав ще окремого листа до редактора тої публікації, вияснюючи помилку. На просьбу нашу такого ж листа написав проф. К. Маннінґ. Вкінці ми осягнули своє. Нове видання Альманаха на рік 1951 вже приносить правильну інформацію про українську мову, зазначуючи, що це друга по російській щодо поширення слов'янська мова. Не місце в цій малій статті представити всю інформаційну роботу „Українського Квартальника" серед англомовного світу. Найкраще, хто знає англійську мову, нехай сам читає і оцінює яку ролю сповняє ця публікація в справлюванні фалшивих та упереджених інформацій про Україну.

„Америка" вияснює...

У филаделфійській „Америці", органі „Провидіння", в числі з 29-го грудня 1950, надруковано таке вияснення:

„НОВІ ІМІҐРАНТИ І ПРОВИДІННЯ"

В „Америці", з 3-го серпня 1950, ч. 28, появилася під цим заголовком стаття, підписана початковими літерами Б. К., в якій розділ „Ми не батько..." можна б інтерпретувати як обидний натяк на Український Народний Союз.

Оцим заявляємо, що пишучи і друкуючи згаданий розділ в статті „Нові Іміґранти і Провидіння" ми не думали про Український Народний Союз. Заявляємо дальше, що видвигнені там твердження рішучо і в жадному разі не відносяться до Українського Народного Союзу.

Редакція „Америки".

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

32. Айзенгавер в Европі

Західна Европа знову побачить поважну і знайому постать; навіть у країнах за залізною завісою будуть знати про перебування генерала Айзенгавера і відчуватимуть його присутність. Генерал Айзенгавер повернувся! Американський генерал, що командував війська союзників у їх боротьбі проти нацистів та фашистів підчас Другої Світової Війни, тепер взявся за нове завдання, яке хоч і відрізняється від попереднього, та не менше відповідальне і саме пасує здібностям та талантам генерала.

Яке ж завдання генерала Айзенгавера? Пишучи листи закордон, американці можуть надзвичайно багато допомогти своїй батьківщині, якщо вони добре пояснять чому генерал повернувся до Европи. Вони можуть бути горді з тих завдань, що стоять перед генералом Айзегавером та щиро про це писати.

В середині грудня в Брюселі була нарада країн Атлантійського пакту, на якій вони обговорювали способи оборони від большевицького імперіялізму. Вони вирішили посилити свою потугу, збільшити свої армії і поставити їх під одного найвищого командувача. Вони одноголосно висловилися за призначення на цей пост генерала Айзенгавера і, на їх прохання, Президент Труман зробив своє призначення.

Збройні сили, що стануть під його команду, дуже відрізнятимуться від тих військ, які він вів через Райн у 1945 році. То були великі армії тоді, а тепер то є невеличкі сили. Але всі дивізії, що є тепер у західних державах, будуть під його командою і, після напружиних зусиль, незабаром армія з яких трьох мільйонів, вишколена і споряджена, буде готова.

До цієї армії будуть включені війська Нового Світу, що покажуть силу Америки і її рішення захищати західню цивілізацію. Американські дивізії будуть послані до Европи якнайшвидше і, певна річ, зброя поступить з великого „арсеналу демократії".

Досі серед західньоевропейських держав помічалась зрозуміла неохота до творення нових армій. Вони втомлені після останньої війни. Вони не були певні того, що навіть їх найбільші зусилля будуть достатні щоб протистояти російській загрозі. Але призначення генерала Айзенгавера поділяло як бойовий призов! Цей скромний усміхнений чоловік, експерт у мистецтві новітньої війни, здібний організувати співпрацю людей з різними поглядами і різних національностей, приходить як доказ серйозности намірів Америки, як доказ того, що вона готова віддати своє найкраще і Европа не буде знову поборена та уярмлена.

Є це одна справа, яку американці повинні підкреслити у своїх листах. Генерал Айзенгавер не поїхав до Европи щоб розпочинати війну, а навпаки, щоб перешкодити війні. Зростаюча потуга західного світу, разом з перевагою у атомовій зброї, є вірною запорукою проти большевицької агресії. Червона хвиля прямує туди, де не видно перепон, вона зупиняється, коли шлях небезпечний, або дальше просування надто дороге.

Напишімо ж, що завданням генерала Айзенгавера є попередити нову світову катастрофу. Коли ж це йому не вдасться, то, запевніть своїх кореспондентів, що ми будемо битися разом з надією на перемогу!

Це є стаття із серії щотижневих статтів, поширюваних тепер Загальною Радою Американської Єдности з метою допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

Нові регуляції про зголошення чужинців

Закон про внутрішню безпеку (Інтернал Сек'юріті Акт) від 1950 року, який вступив у силу 23 вересня, змінив порядок зголошення чужинців, що був установлений Законом про реєстрацію чужинців від 1940 року. Раніше чужинці, що постійно проживають у Злучених Державах, були зобов'язані повідомляти Уповноваженого Іміґрації та Натуралізації про кожну зміну адреси протягом п'яти днів після цієї зміни. Чужинці, що не проживали постійно в Злучених Державах, якщо мали реєструватися за Законом про реєстрацію чужинців, повинні були зголошувати свою адресу до Уповажненого Іміґрації та Натуралізації кожні три місяці, незалежно від того, чи міняли вони адресу, чи ні.

Відтепер порядок зголошення чужинців такий:

1. Чужинці, що проживають у Злучених Державах (крім тих, що були допущені тимчасово, як не-еміґранти і зберігають цей стан) повинні повідомити Уповажненого (Коммишинер) Іміґрації та Натуралізації про свою постійну адресу на 1 січня 1951 року, протягом 10 днів від цієї дати. Таке ж зголошення чужинці повинні робити кожного року в цей час, а про зміни адреси далі повідомляти вони не зобов'язані.

2. Ті чужинці, що тимчасово допущені до Злучених Держав і підлягають реєстрації чужинців та зберігають свій статус (тобто час їх допущення до цієї країни ще не скінчився і вони не порушили умов їх допущення) не повинні робити щорічного зголошення. Вони були допущені до Злучених Держав за умовою, що кожні три місяці повідомлятимуть Уповноваженого Іміґрації та Натуралізації про свою адресу.

Отже, щорічне зголошення своєї адреси мають робити лише ті чужинці, які допущені для постійного проживання, а також ті, які були допущені тимчасово, але втратили свій статус не-іміґрантів, бо час їх допущення пройшов, або вони порушили умови їх допущення. Наприклад, якщо чужинець був проїздом у Злучених Державах і дістав дозвіл пробути 29 днів, але перескочив цей час, то він повинен дати своє зголошення 1 січня, якщо він є в ЗДА у цей час. Також повинні давати зголошення ті чужинці, що прибули до ЗДА нелеґально.

Як уже сказано, зголошення має робитися на протязі 10 днів після кожного 1 січня, коли чужинець перебуває у Злучених Державах.

Зголошення треба робити на спеціяльній картці — Адрес Репорт Кард, Форма 1-53, яку можна дістати у кожнім уряді Служби Іміґрації та Натуралізації, або на пошті. Заповнений формуляр чужинець має віднести до ближчого поштового уряду і там здати урядовцеві. Не можна посилати поштою. Поштові уряди передадуть Службі Іміґрації та Натуралізації.

Картку треба виповнити старанно і обов'язково внести нумер реєстрації чужинця. Під теперішньою адресою („презент адрес") розуміється постійна адреса на 1 січня того року, коли робиться зголошення. У розділі, де питається про громадянство, бездержавні особи повинні написати країну, якої вони були раніше громадянами, але зазначити, що тепер вони бездержавні. Наприклад, бездержавник, що раніше був громадянином Польщі, повинен написати: „раніше Польщі, тепер бездержавник".

Закон про реєстрацію чужинців передбачає, що кожний чужинець, який вчасно не подасть щорічного зголошення, буде оштрафований на 100 долярів, або дістане 30 днів тюрми, а може і те, і інше.

Хоча Закон про внутрішню безпеку скасував вимоги щоб чужинці, які постійно проживають у Злучених Державах, інформували уповноваженого Іміґрації та Натуралізації про зміни їх адреси протягом 5 днів від дня зміни місця мешкання, то краще було би у власних інтересах чужинців продовжувати повідомляти Службу Іміґрації та Натуралізації про зміни адреси.

Від 1 березня 1950 року опрацьовання певних заяв чужинців, як, наприклад, заяви про повторне дослідження, на дозвіл на повторний в'їзд, засвідчення в'їзду, тощо, передав Центральний Уряд до дистриктових урядів Служби Іміґрації та Натуралізації. Щоб спростити і прискорити працю з цими заявами всі дані про допущення, виключення, депортацію і натуралізацію якогось чужинця зібрані в одному місці і зберігаються в дистриктовому уряді, що під його юрисдикцію підходить місце мешкання чужинця. Як довго справа кожного чужинця є в уряді, відповідному до місця його замешкання, він може надіятись на швидку полагоду кожної справи, з якою він звернеться до цього уряду.

Тому, як чужинець переселяється з району діяння одного уряду Служби Іміґрації та Натуралізації до іншого району в часі між першим січнем одного року і наступного року, то коли він звернеться до Уряду Служби Іміґрації та Натуралізації у новому місті, може статися затримка з відповіддю і полагодженням його справи. Через це можна порадити чужинцям добровільно повідомляти Службу Іміґрації та Натуралізації про зміну адреси, для чого треба заповнити форму АР-ІІ, яку можна дістати на кожній пошті.

Загальна Рада Американської Єдности

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ?

5 січня, 1901 р.

УКРАЇНСЬКЕ ПИСЬМЕНСТВО В АМЕРИЦІ.

Хоч маленька дрібка писань, друкованих українською мовою в Америці і хоч це біднота, проте цікаво знати, кілько було того письма, та яка його вартість. — Здається в р. 1886 заснував о. Іван Волянський в Шенандоа, Па., газету „Америка". Її редактором був д-р В. Сіменович. Була це перша газетка в Америці. Яке ж то мізерне було це перше громадське життя українців. Такою мізерною була й газета. По від'їзді о. Волянського до Галичини, перестала „Америка" виходити, а на її місце та її черенками почав видавати о. К. Андрукович „Рускоє Слово". Та друга газетка виходила від січня 1891 р. до кінця грудня 1891 р. також в Шенандоа. Вона ще мізерніща від першої. Аж в р. 1892 видав о. Гр. Грушка в Джерзі Сити, Н. Дж., одно число газетки „Новий Світ". А в році 1893, 15 вересня, появилася „Свобода" в Джерзі Сити, Н. Дж. Заложив її і редагував о. Гр. Грушка... У Джерзі Сити виходила „Свобода" від 15 вересня 1893 до 18 червня 1895. У першому році вийшло 7 чисел „Свободи", в 1894 р. 46 чисел, в 1895 р. 18 чисел, разом вийшло в Джерзі Сити з-під редакції о. Гр. Грушки 82 числа. Перше число „Свободи" треба вважати першим числом першої поважнішої газети на Американській Русі... У ній справи організаційно-народні були троякі: „Братства", „Союз" і „Дім Еміґраційний". Для братств видрукувано кілька статутів, для „Союза" перші: „Статути Руського Народного Союза в Америці". Найсильнішими статтями тодішньої „Свободи" були статті полемічні. Під той час видавали угорські русини „А. Р. Вістник", з яким „Свобода" вела полеміку. Редактор тодішньої „Свободи" визнає себе українцем, пише довгі статті в роковини Т. Шевченка і ненавидить казьонну Росію. (Дальше буде).

ДОПИСІ З ГРОМАД.

З Ню Йорку. — День 17 грудня 1900 р. залишиться в памяти українців, що живуть на Долі Міста. Всч. о. М. Підгорецький і дяковчитель Ал. Зволинський з Джерзі Сити, прибули до нас, щоб помогти нам пробудитися з довгого сну. В домі А. Корпана при 108 Лудлов Стріт відбувся мітинґ. По теплій промові о. П. ухвалили одноголосно заложити просвітне товариство. Зборами проводив А. Корпан, секретарював Ів. Молчко. На внесок Петра Яреми дано цьому товариству імя „Зоря". Вписалося 15 членів. Тому, що в нас існує вже сестричне братство св. Ольги, то є надія, що з заложенням „Зорі" розвинеться краще народне життя на Долі Міста в Ню Йорку. — Член „Зорі".

З Шамокін, Па. — Дня 25 грудня 1900 р. відбувся тут вечерок в честь бл. п. митрополита Иосифа Сембратовича в галі під українською церквою. Рано відслужили заупокійну Службу Божу і панахиду оо. Н. Підгорецький, Ст. Макар і К. Лавришин, а співав прегарно шамокінський хор під орудою М. Бачинського. Вечерок почався в год. 7 ввечір. Хор відспівав кілька пісень, які вийшли удачно, а діти відограли комічну оперету „Коза Дереза" і комедійку „Край Дармоїдів". Признання належиться тамошному священикові о. Ів. Констанкевичові. До удачности вечора причинилася немало панна Г. Констанкевич своєю грою на фортепіяні і приладженням гарних одягів для дітей. — Гість.

Мт. Кармел, Па. — Тут відновили церкву коштом $800, а старанням о. С. Макара заложили спілкову крамницю. Вибрано надзірну раду, в якої склад увійшли: о. С. Макар, як директор, а інші такі: Ал. Галабурда, касієр; И. Корудз, П. Маринук, Ів. Боднар, Теод. Хомяк, Дм. Коропчак, Ів. Голда, Гр. Гук, Ів. Воргач, П. Шипчик, Ів. Велиґан. — Після останнього мітинґу нашої робітничої юнії наш священик о. Макар перекладає вже статути юнії на українську мову і в такий спосіб всі українські відділи юнії будуть мати статут в нашій нам зрозумілій мові. — Робітник.

ЗВІТ

ПОЖЕРТВ ЗЛОЖЕНИХ ДО З. У. А. Д. КОМІТЕТУ за листопад 1950.

Филаделфія, Па. По $5: Еміль Скремета, Ірена Скремета, Еміль-Ірена Скремета, Нестор Сум, Б. Демчишин, Л. Яцкевич.

Пітсбурґ, Па.: Микита Правик $5.

Ню Йорк, Н. И.: По $5: Любомир Лямпіка, Юрій Ушитко, Влас Шешута, Катерина Крупчин, Микола Масюкевич, Ілько Савчинець, Антін Яворський, Андрій Ховшилів.

ЛонґАйленд, Н. И.: Злучені Укр. Орг. Асторії: Пожертва з Листопадового Свята, переслав М. Шахнович $30.

Амстердам, Н. И.: Українсько - Американський Допомоговий Комітет, замість квітів на могилу Павла Чучман, зложив пожертву $30; переслав С. Гнатківський.

Кінґстон, Н. И.: Василь Чубатий $5.

Гантер, Н. И.: И. В. Кобзар $5.

Бруклин, Н. И.: Лука Луців $5.

Нюарк, Н. Дж.: Пожертва з 25-літного ювілею п-ства Стаха і Парані Воробець $25.

Ірвинґтон, Н. Дж.: „Запорозька Січ", від. 371 УНС, на скитальців в Европі $25.

Картерет, Н. Дж.: М. Подубинський $5.

Калчестер, Конн.: И. Витвицький $5.

Норвик, Конн.: А. Д. Бойко $5.

Бриджпорт, Конн.: С. Казимирів $5.

Балтімор, Мд.: Український Робітничий Союз, зі 40-літнього ювілею $15.

Принц Фредерік, Мд.: С. Кобилинський $5.

Гарвуд, Мд.: Семен Михайлишин $5.

Перт Амбой, Н. Дж.: По $5: Петро Тіцький, М. Подубинський, Теофіль Швайкун.

Шікаґо, Ілл.: По $5: Лука Луців, Микола Сенчишак, В. Павлюк, А. Калушний, Ілія Витанович і Іван Щебльовський; И. Пелеш $4.

Клівленд, О.: Микола Ганич $5.

Коломбус, Огайо: Іван Шимків $5.

Лорейн, О.: Укр. правосл. парафія з Листопадового Свята на інвалідів в Европі, переслав о. парох П. Петруш, $50.

Акрон, О.: Пожертва з хрестин, які влаштували родичі Петро і Татіяна Яцецко, для свого сина Мирослава, $23. Зложили по $2: П. Яцецко, С. Ґарбар; по $1: О. Зепко, К. Зепко, Т. Галамай, М. Петруха, Марта Іваніцька, Анна Меґован, Н. Малий, І. Гошко, В. Галамай, С. Берегула, М. Філяс.

Гемтремк, Міш.: Марія Груник. $5.

Нортпорт, Міш.: Андрій Процак $10.

Берлсон, Тексас: Іван Магун $5.

Джашуа, Тексас: Василь Гнатів $10.

Ветерфорд, Тексас: Роман Катрич $5.

Миледжвил, Джорджія: Ілько Юрійчук $7.

Маямі, Фло.: о. Т. Дятелович $5.

Ейткін, Мінн.: Ев. Круць $5.

Провіденс, Р. Ай.: о. Н. Чернявський $5.

Лос Анджелес, Каліф.: Ірена Єфремова $10.

Ля Канада, Каліф.: Інж. Теодор Семаковський $5.

Ельма, Віск.: Василь Факаолей $5.

Камо, Місс.: Ів. Різенко $20.

Гевр, Монтана: Д-р Зенон Михайлюк $5.

Торонто, Онт.: Б. Жаровський $5.

Гат Спринґс, Ню Мексико: Іван Богонюк з дружиною $10.

Кетл Фолс, Вашинґтон: Данило Мацик $20.

По $3.00 зложили:
И. Кулинич, В. Факадей.

По $2.00 зложили:
Т. Тимчак, Н. Н., Ґізеля Терентяк, Л. Проневич, В. Крупяк, Г. Клименко, Марія Бережанська.

По $1.00:
В. Лівай, Є. Саручинська, І. Мартинюк, Г. Страдомський, Г. Романків, Т. Івасик, Т. Кушинський, С. Савалій, И. С. Гурман, Н. Паламарчук, В. Чубатий, Ф. Олійник, Т. Артюх, Є. Макарик, І. Полозяк, В. Казук, П. Слобідський, Єва Сирко, Ольга Яремішин, Н. Н., Анна Корда, А. Смолинець, Т. Цилюрик, М. Боловорий, Т. Бузенко, П. Пехун.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

Ще про з'їзд Славістів у Ню Йорк

Сьомий річний з'їрд Американської Асоціяції Вчителів Слов'янських і Сх.-Европейських Мов (AATSEEL) у Ню Йорку ввійде в історію української славістики як переломова дата активної участи українських учених у цій щорічній міжнародній імпрезі. Докладне звідомлення про цей з'їзд подала „Свобода" в ч. 4 з 5 січня ц. р. На цьому місці ми хотіли б підкреслити важливий факт, а саме що українці вперше в такому показному числі взяли участь у працях з'їзду ААТСЕЛ. Крім двох доповідей на пленумах (проф. Р. Смаль-Стоцького й проф. Яр. Рудницького) і чотирьох доповідей на українській секції (д-ра П. Ковальова, д-ра К. Кисілевського, д-ра П. Луцева й д-ра В. Лева) треба відзначити велике число українців, що були приявні на з'їзді й нерідко брали участь у дискусіях. Ми відмітимо на цьому місці такі імена, як проф. М. Ветухів, проф. М. Чубатий, проф. В. Чапленко, д-р І. Безушко, о. д-р Р. Рудницький і ін. В загальному можна сказати, що українці кількістю й активністю стояли на другому місці після росіян-учасників з'їзду.

Треба відмітити дальше, що вперше в історії ААТСЕЛ-евих з'їздів відчитано на пленумі привіт від української наукової установи (а саме від Української Вільної Академії Наук в Америці).

Вперше в історії славістичних конвенцій в Америці роздано між учасниками українські славістичні видання як „Назва Русь, Росія Україна та їхня історична основа" проф. Г. В. Сімпсона та „Славістика в Канаді" проф. Яр. Рудницького. Крім цього роздано всім учасникам списки видань УВАН в українській та англійській мовах. Міннесотське Університетське В-во виставило м. ін. на з'їзді друге видання „A modern Ukrainian grammar" Ю. Луцького-Яр. Рудницького. Багато з американських славістів уперше зустрінулися безпосередньо з українською науковою проблематикою й усвідомили собі, що українська наука, чи українська славістика це реальні факти, яких можна недолюблювати, з якими можна не погоджуватися, але яких не можна заперечити. Те що українська наука на еміґрації, без субсидій різних амер. допомогових фундацій, зарепрезентувала 10 чисел слов'янознавчої серії „Славістика УВАН", те що українська еміґрація має дві еміґраційні наукові установи в Америці (НТШ і УВАН), про що російські еміґранти починають щойно думати, те, що українські славісти фахово підготовлені й мають своє наукове обличчя (крім практичного знання однієї чи другої слов'янської мови) — все те був великий плюс для нашої репрезентації на цьому з'їзді.

Можна спокійно ствердити, що українські вчені цим разом сповнили своє завдання щодо репрезентації української науки на міжнародному форумі.

Я. Р—ий

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД:

Кураторія У.Н.Фонду подає дальший список організацій та установ, які згідно з постановою Українського Конґресового Комітету передали прибутки з Листопадових Свят і Академій в пам'ять ген. Чупринки:

I. Листопадові Свята:

Бріджпорт, Конн. (Відділ УКК з Панахиди) $25; Честер, Па. („Самопоміч") $30; Коговз, Н. И. („Самопоміч") $42; Гартфорд, Конн. (Відділ УККА) $30; Лос Анджелес, Кал. (Відділ УККА) $40; Милвил, Н. Дж. (Укр. Нар. Дім) $57; Филаделфія, Па. (Укр. Прав. Церква) $87.65; Соґинов, Міш. (Гром Комітет) $8; Сиракюз, Н. И. (Відділ УККА) $50.

II. Жалібні Академії в пам'ять ген. Т. Чупринки:

Бингемтон, Н. И. (ВідділО-ОЧЧСУ) $30.12; Честер, Па. (Український Нар. Дім) $120; Дітройт, Міш. (Діловий Святковий Комітет) $216.19.

Кураторія Українського Народного Фонду знову пригадує **всім організаціям та установам**, які улаштували з повищого приводу святочні імпрези, що пожертви із прибутків треба пересилати до У.Н. Фонду не пізніше 30. січня 1951. Число громад, які досі відгукнулися, є незначне, бо пожертви з приводу Листопадових свят зложено тільки в 26 випадках, а з приводу Жалібних Академій за Т. Чупринку тільки в 6 випадках. Невже ж відбулися тільки 32 імпрези в цілій Америці?

Кураторія У.Н.Фонду

Адреса:
Ukrainian Congress Committee of AMERICA
50 Church Street, App. 252
New York 7, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Річні збори відділу 114 відбудуться в неділю, 21. січня, в годині 12-ій вполудне, в церковній галі св. Володимира, 2250 W. Cortez St. Приявність членів на зборах є обовязкова. — А. Дідик, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє що місячні збори відбудуться в неділю, 21. січня, в год. 2. попол., в парафіяльній салі. Уряд на 1951 р. є вибраний такий: Ф. Саґатий, пр.; В. Боднарський заст.; Ст. Колодруб секр.; Ів. Дишевський заст.; М. Колодруб, кас.; Гр. Яворський, заст.; Д. Вернюк, И. Колодруб і Ів. Деш, контрольори; І. Вернюк і Т. Фотий, надз. хворих. Проситься членів привести зі собою кандидатів у членство до УНСоюзу. — Ст. Колодруб, секр.

РОЗШУКИ

Пошукую **ЮЗЬКА МАҐЕРОВСЬКОГО** зі села Полюхи Великі, повіт Перемишляни, котрий находиться в Німеччині в американській зоні.

Хто про него знає або він сам, голоситись до:

FESKA KONUK
(Magerowska)
124 East, 4th Street
New York 3, N. Y.
U.S.A.

Моя матір **ФРУЗЯ ДУБЕЙ** із Лінини Великої, Галичина, приїхала в 1912 р. до мого батька Івана в Ню Йорку; в 1918 р. у них народилась дочка Кася, а скоро потім батько помер, і мати вийшла за **МИХАЙЛА БИБА**. Хто знає щонебудь про мою маму, або про сестру, прошу повідомити мене: **ANNA GOLIK, 108 8th St., So., Fargo, N. Dakota.**

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 15. січня 1951 р. померла

РОЗАЛІЯ БАБІЯ,

членка відділу 383 У. Н. Союзу в Бріджпорт, Па.

Покійна походила зі села Остапіє, пов. Скалат. Полишила мужа Йосифа, сина Гелерія, дочку Анну і внука.

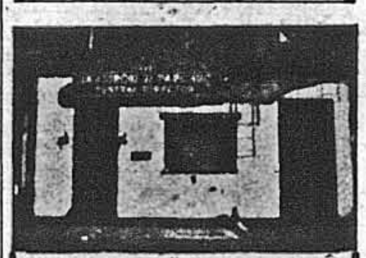
Похорон відбувся 18. січня з укр. катол. церкви св. Петра й Павла на цвинтар того ж імені. — В. Їй П.!

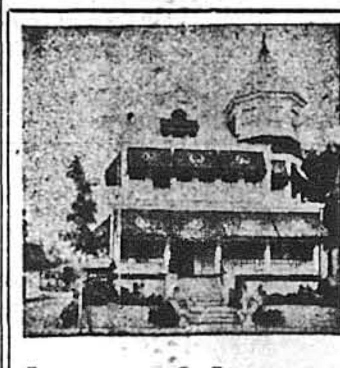
Ґрозінський, секр.

INVEST IN U.S. SAVINGS BONDS

ТАРЗАН, ч. 25215. Гуджа залицяється.

У Пелюцідарі, де сонце безупину висить на зеніті і де завжди панує південь, міряють час „спанням".

Отже було це після кількох періодів „спання", коли Іннес навчився багато слів з мови своїх спів-невільників, коли то він...

завважав виразно, як Гуджа відважно залицявся до Діяни, котра пробувала його легковажити.